2016BEM01
VERSLAG van de vergadering van de Statencommissies Bestuur, Europa en Middelen van 23 november 2015 in het Provinciehuis

Voorzitters:
mw. H.J. Keller
ir. H. IJssennagger (vanaf agendapunt 2.2)

Aanwezig:
W.I.I. van Beek (CvdK), drs. R.W. Krol (gedeputeerde), mw. A.M.A. Pennarts (gedeputeerde), mw. F.M. Arissen LLB (PvdD), drs. F.H.W. Bekkers (GroenLinks), mw. A.C. Boelhouwer (GroenLinks), mr. J.M. Buiting, arts (CDA), mw.drs. A Dekker (D66), R.G.J. Dercksen (PVV), A. Essousi LLB (PvdA), mr.drs. M.C.J. Groothuizen (D66), mw. N. de Haan (ChristenUnie), drs. C. de Heer (ChristenUnie), mw. W.M.M. Hoek (50PLUS), P.J.B. Koning (50PLUS), mw.drs. M.W.J. Maasdam-Hoevers (CDA), A.M. Meijer (SP), ir. R.G.H. van Muilekom (PvdA), drs. P.E.B. van Ojen (SGP), mw.dr. A.J. Vlam (VVD),

Van ambtelijke zijde aanwezig:
dr. R.J. Poort (adjunctgriffier), mw. W. Voorneman-Rikkers (verslag)

---

1. ALGEMEEN
1.1. Opening
De voorzitter, mevrouw Keller, opent de vergadering en heet de aanwezigen welkom. Bericht van verhindering is ontvangen van gedeputeerde Van den Berg.

1.2. Vaststelling Agenda
De agenda wordt conform vastgesteld.

1.3. Mededelingen
Gedeputeerde Krol deelt mede dat de juridische procedures in het kader van de asbestsanering zich in een afrondende fase bevinden. Hij verwacht de Staten hierover binnen twee weken nader te kunnen informeren.

Gedeputeerde Pennarts memoreert dat in de Statenvergadering d.d. 2 november jl. via een motie aan het College is opgedragen in overleg te treden met de wethouders Jeugdzorg over een door hen ingediend voorstel, dat verder uit te werken en zo nodig een voorstel voor te leggen aan PS. Verwacht wordt dat het voorstel uit het bestaande budget kan worden gefinancierd, waarmee er geen Statenvoorstel nodig is en volstaan kan worden met een inhoudelijke bespreking in deze commissie. Spreekster stuurt erop aan dit voorstel in de volgende vergadering aan de commissie voor te leggen.

1.4. Verslag Statencommissie Bestuur, Europa en Middelen van 12 oktober 2015
Het verslag wordt conform vastgesteld.

1.5. Rondvraag
Geen.

1.6. Termijnagenda (versie 3 november 2015)
De heer Dercksen informeert wanneer de afrekening van de start van de Tour de France tegemoet kan worden gezien die voor het eind van dit jaar aan de Staten is toegezegd.

Voorts vestigt spreker de aandacht op de Vluchtelingenproblematiek. Sinds de laatste PS-vergadering is hierover niets meer vernomen. Geïnformeerd wordt naar de stand van zaken. In verband met de afwezigheid van de verantwoordelijk gedeputeerde Van den Berg, zegt de CvdK toe dat, indien er nieuwe informatie beschikbaar is, deze voor de PS-vergadering schriftelijk aan de Staten zal worden verstrekt.
Spreker zegt eveneens toe de vraag over de afrekening van de start van de Tour de France te zullen neerleggen bij de verantwoordelijk portefeuillehouder met het verzoek deze schriftelijk te beantwoorden.
Mevrouw Boelhouwer deelt mede dat GroenLinks de vraag van de PVV met betrekking tot de Vluchtelingenproblematiek steunt. In reactie op het antwoord van de CvdK, merkt zij op dat er naar verwachting wel het een en ander te melden is rond het Vluchtelingenvraagstuk, bv. een overzicht op welke locaties mensen thans worden opgevangen.

De voorzitter stelt vast dat de Termijnagenda, met in achtneming van het vorenstaande, voor kennisgeving wordt aangenomen.

2. BESTUUR EN MIDDELEN

2.1. Discussie Vijfheerenlanden

De voorzitter deelt in de eerste plaats mede dat bericht is ontvangen dat de burgemeester van Zederik, en tevens oud-Statenlid van de provincie Utrecht, Coert van Ee bij een auto-ongeluk oogletsel heeft opgelopen. Hem wordt een spoedig herstel toegewenst.
Spreekster memoreert vervolgens dat van gedeputeerde Pennarts een memo is ontvangen, waarin de besluitvorming tot dusver wordt aangegeven en het vervolgproces wordt beschreven.

Gedeputeerde Pennarts licht, onder verwijzing naar het toegezonden memo, toe dat de drie gemeenteraden op 10 november jl. een besluit hebben genomen. Bij alle drie gemeenten was er een meerderheid voor de fusie; in twee van de drie gemeenten was er een meerderheid om de nieuwe gemeente in de provincie Utrecht te laten vallen. De komende twee dagen vindt er overleg plaats met de provincie Zuid-Holland en het Ministerie van Binnenlandse Zaken om de procedure en het plan van aanpak verder uit te lijnen. Spreekster zegt toe de Staten zo snel mogelijk daarna meer inzicht te verstrekken in het verdere proces.

De heer Van Muilekom informeert naar het doel van de behandeling hedenavond.

De heer Poort licht toe dat bekend was dat voor deze vergadering besluitvorming in de gemeenteraden zou plaatsvinden. Wat daaruit zou komen, was op voorhand niet bekend. Nu besloten is tot een fusie, heeft dit in ieder geval betekenis voor de provincie Utrecht, in de zin van een verdere procedure. Dat is het doel van het memo geweest.
Voorts is bedacht dat, zoals in de voorzittersmail is aangegeven, naar aanleiding van het bezoek van raadsleden uit de drie gemeenten aan de provincie Utrecht het goed zou zijn om als PS een tegenbezoek te brengen. Dit bezoek is on hold gezet in afwachting van de besluitvorming in de gemeenteraden. Nu besluitvorming heeft plaatsgevonden, ligt de vraag voor of de Staten een tegenbezoek willen brengen en, zo ja, welke periode daarvoor het meest geschikt is.

De voorzitter deelt mede dat zich voor dit onderwerp een inspreker heeft aangemeld, die zij vervolgens het woord geeft.

De bijdrage van mevrouw De Liefde, namens De Stem van Vianen, is als bijlage bij het verslag gevoegd. Kortheidshalve zij verwezen naar de inhoud.

De voorzitter stelt de commissie in de gelegenheid vragen te stellen aan inspreekster.

De heer Meijer informeert welke mogelijkheden inspreekster ziet om alsnog een referendum in de betreffende gemeente te organiseren.

De heer Van Muilekom informeert namens wie mevrouw De Liefde nu spreekt. Geïnformeerd wordt of om een tegenonderzoek door de provincie wordt verzocht, omdat er geen vertrouwen bestaat in de onderzoeken die hebben plaatsgevonden. Voorts is de vraag wat een nieuw onderzoek aan de reeds verrichte onderzoeken zou moeten toevoegen.

De heer Bekkers begrijpt dat het gebrek aan unanimiteit een argument is voor het verzoek. Geïnformeerd wordt of dit verzoek niet was gedaan, indien er wel sprake was geweest van unanimiteit. Voorts is de vraag of verwacht wordt dat een referendum wel unanimiteit gaat opleveren.

Mevrouw Hoek informeert of bij de inwoners is gepeild of er draagvlak is voor een referendum.

Mevrouw De Liefde heeft geen antwoord op de vraag welke mogelijkheden worden gezien om alsnog een referendum te organiseren. Zij heeft als raadslid geprobeerd de handen op elkaar te krijgen voor een referendum; dat is niet gelukt. De Stem van Vianen pleit ook niet zozeer voor het organiseren van een referendum, omdat dit volgens haar niet meer in de procedure past. Het gaat om het proces, dat in de visie van de Stem van Vianen niet zuiver is verlopen. De vraag is met name of de Staten kritisch willen kijken naar de rapporten op basis waarvan de drie gemeenteraden een besluit hebben genomen en eventueel bereid zijn een onafhankelijk tegenonderzoek uit te laten voeren ten aanzien van het verzoek tot herindeling, alvorens het verdere proces in gang wordt gezet. De Stem van Vianen is nl. van mening dat dit proces is gestuurd en niet transparant en democratisch is verlopen. In het kader van de onderzoeken zijn/mochten bepaalde vragen niet worden gesteld.
Spreekster verwacht niet dat een referendum wel unanimiteit zal opleveren. Zoals gezegd wordt daarvoor ook niet zozeer gepleit. De Stem van Vianen wil wel aandacht vragen voor het feit dat er geen referendum heeft plaatsgevonden, terwijl dit juist in een de Referendumverordening past en de manier is om de bewoners op een zo optimaal mogelijke manier te betrekken bij het proces.
Bij een besloten presentatie is aangegeven dat, indien geen sprake is van een unaniem besluit door de gemeenteraden, de provincie op grond van de Wet Arhi een onafhankelijk onderzoek moet instellen.
In het kader van de Toekomstvisie 2025 is aan de inwoners gevraagd of zij al dan geen herindeling willen; 78,9% gaf aan niet voor een herindeling te zijn. Die feiten en vervolgens geen referendum organiseren in de desbetreffende gemeenten, baren de Stem van Vianen zorgen.
Mevrouw Hoek memoreert dat de inspreekster in haar betoog aangaf dat de Stem van Vianen niet tegen het principe herindeling is, maar wel tegen deze. Geïnformeerd wordt met wie Vianen dan wel zou willen herindelen.
Mevrouw De Liefde moet het antwoord daarop schuldig blijven, omdat geen referendum heeft plaatsgevonden. Indien wordt voorgestaan de mening van de inwoners te peilen, moet er wel sprake zijn van een goede vraagstelling; dat is in de andere gemeenten ook gebeurd.

Nadat zij heeft vastgesteld dat er geen vragen meer zijn, bedankt de voorzitter mevrouw De Liefde voor haar komst en inbreng.
Zij stelt vervolgens het voorliggende memo inhoudelijk aan de orde.

Mevrouw Vlam zet uiteen dat de herindeling de provincies Utrecht en Zuid-Holland raakt, maar ook de ca 55.0000 inwoners van de nieuw te vormen gemeente.
Voor de VVD is van belang dat het initiatief van de gemeenten zelf afkomstig is. Van de 51 stemmers hebben 37 gekozen voor een fusie; twee gemeenteraden geven expliciet aan te kiezen voor de provincie Utrecht. In de visie van de VVD is aan de besluitvorming een zorgvuldig proces voorafgegaan, waarvoor waardering wordt uigesproken. Helaas voelt een enkele tegenstemmer zich daarin niet gehoord, maar het gaat uiteindelijk om de besluiten die zijn genomen.
De VVD wacht de informatie over de vervolgstappen met belangstelling af.
In het kader van de komende gesprekken wordt aandacht gevraagd voor de samenwerkingsverbanden tussen de gemeenten. Om de overgang van de twee gemeenten vanuit Zuid-Holland te vergemakkelijken, wordt meegegeven de mogelijkheden te verkennen ten aanzien van de grensontkennende samenwerkingsverbanden die nu sterk zijn gelieerd aan de provinciegrens. Van belang is dat het voorzieningenniveau op orde blijft.
De VVD staat positief tegenover een tegenbezoek aan de gemeenten. Het bezoek moet echter wel een onderdeel van het proces zijn en geen doel op zich.

De heer Meijer zet uiteen dat het een goed gebruik is om, voor wat betreft de opvattingen van een gemeente, af te gaan op de stemmingen in de gemeenteraad. In het geval van een herindeling kan het echter zijn dat raadsfracties vanuit bepaalde belangen en invalshoeken denken; dat hoeft niet altijd de opvatting van de bevolking te vertegenwoordigen.
De SP is van mening dat de mening van de bevolking in het geval van een herindeling feitelijk altijd via een referendum dient te worden gepeild. Dat is hier niet gebeurd. De SP staat op het standpunt dat het nog niet te laat is voor een referendum en sluit niet uit dat zij binnenkort door middel van een formeel voorstel een verzoek zal doen in die richting.
Voor het overige behoudt de SP vooralsnog reserves zolang de stem van de bevolking niet is gehoord.
Feit is dat twee van de drie gemeenteraden een duidelijke uitspraak hebben gedaan.
Voor de SP staat de wijze waarop de kwaliteit van de lokale samenleving kan worden bevorderd voorop. Dat de gemeenten naar de provincie Utrecht komen, komt voor de SP op de tweede plaats.
De SP is voorstander van een tegenbezoek aan de gemeenten.

Mevrouw De Haan spreekt haar waardering uit voor de inhoud van het voorliggende memo.
De ChristenUnie is positief over de wijze waarop het proces is gegaan. Het is een duidelijk signaal vanuit de verschillende gemeenteraden.
De gemeente Zederik heeft met een kleine meerderheid gekozen voor de provincie Zuid-Holland, omdat meer samenhang wordt gezien met de Alblasserwaard. Op grond hiervan wordt geïnformeerd naar de mogelijkheden om bestaande samenwerkingsverbanden (Veiligheidsregio, Omgevingsdienst, Dienst Gezondheid & Jeugd) te handhaven, dan wel een overgangssituatie in te bouwen.
De ChristenUnie staat positief tegenover een tegenbezoek.

De heer Groothuizen deelt mede dat het voorliggende memo helder is. D66 heeft begrepen dat het proces zorgvuldig is verlopen, zowel in de gemeenteraden als bij de beide provincies. Op grond van het vorenstaande kan het proces worden voortgezet, zoals voorzien in het memo.

Of er behoefte is aan een referendum, zou wat D66 betreft uit de bevolking van een gemeente zelf moeten komen en niet iets moeten zijn dat de provincie oplegt.
D66 staat positief tegenover een tegenbezoek, maar sluit zich in deze aan bij de opmerking van de VVD.

De heer IJssennagger zet uiteen dat de PVV de mening van de burgers van belang acht. Om dit te peilen is een referendum in dit stadium wellicht een brug te ver, maar de PVV zou in ieder geval hechten aan een representatieve enquête.
De PVV verzoekt om een reactie van het College op het betoog van de inspreekster.
Voorts wordt geïnformeerd hoe wordt omgegaan met het verzoek van het Gebiedsplatform Alblasserwaard-Vijfheerenlanden om de maatschappelijke organisaties actief bij het proces te betrekken, hetgeen tot nu toe kennelijk niet is gebeurd.
Tot slot wordt aandacht gevraagd voor de bij de stukken gevoegde oproep van de Natuur- en Vogelwacht 'De Alblasserwaard'.
Mogelijk spelen daarnaast nog andere zaken, die het toepassen van kleine grenscorrecties rechtvaardigen.

De heer Van Muilekom geeft aan dat de PvdA hecht aan het standpunt van de gemeenteraden en er in principe niet voor voelt de raden te overrulen.
Het signaal van de maatschappelijke organisaties acht de PvdA wel van belang. De PvdA pleit ervoor aan die oproep gehoor te geven in het vervolgproces, alsmede aan de zaken waarvoor door de inspreekster aandacht is gevraagd.
De PvdA is voorstander van een tegenbezoek.

De heer Koning deelt mede dat 50PLUS hecht aan behoud van bestuurlijke samenwerking en aan een bindend referendum voor de samenvoeging van de gemeenten. Wat de burger wil, wordt door 50PLUS gehonoreerd.
50PLUS staat open voor een tegenbezoek.

De heer Buiting merkt op dat volgens het CDA sprake is geweest van een zorgvuldig proces. Voor het CDA is van belang dat het initiatief vanuit de gemeenten zelf komt; een herindeling moet van onderop komen en de gemeenteraad wordt daarbij als belangrijkste gremium gezien. Op grond hiervan verheugt het het CDA dat door alle drie gemeenteraden positief is besloten tot de herindeling.
Voor wat betreft de provinciekeuze, acht het CDA het van belang dat ook de gemeente, die met een nipte meerderheid voor een andere provincie heeft gekozen, zich straks welkom voelt in de provincie waar zij terecht komt.
Het CDA sluit zich aan bij de opmerking van de PvdA over het vervolgproces. De provincie Utrecht heeft goede ervaringen met het toestaan van provincieoverstijgende gebiedsontwikkeling. Ter illustratie wijst hij op het Valleigebied en het Groene Hart. Het CDA acht het van belang dat de eigenheid van gebieden voldoende worden geborgd naar de toekomst.
Wat het CDA betreft kan het proces verder worden voortgezet.
Een tegenbezoek moedigt het CDA aan. Het is van belang dat de provincie gemeenten die overkomen beter te leren kennen en vice versa; dat past bij het begrip 'welkom heten'.

Mevrouw Arissen deelt mede dat de PvdD zich in grote lijnen aansluit bij het betoog van de SP. Gezien de ingezonden brieven maakt de PvdD zich zorgen of de wensen van de inwoners wel afdoende zijn meegenomen in de besluitvorming. Daarnaast krijgt de PvdD de indruk dat het maatschappelijke middenveld zich niet gehoord voelt in de besluitvorming. De PvdD acht

van belang dat al deze partijen worden gehoord. In dat kader steunt de PvdA het initiatief van een tegenbezoek.

De heer Bekkers deelt mede dat GroenLinks zich aansluit bij de VVD, de ChristenUnie en de PVV met uitzondering van de opmerking over een representatieve enquête.

De heer Van Ojen deelt mede dat de SGP positief staat tegenover een tegenbezoek.
Inhoudelijk hebben de gemeenteraden gesproken, waarmee de besluitvorming in de visie van de SGP democratisch gelegitimeerd is. Op grond hiervan lijkt een referendum de SGP niet meer van toepassing.
De SGP is benieuwd naar het antwoord op de claim van de Stem van Vianen, dat een nieuw onderzoek onderdeel moet zijn van de Arhi-procedure.
Tot slot sluit de SGP zich bij de vragen over de wijze waarop de geluiden, verwoord in de bij de agenda gevoegde ingezonden brieven, in de verdere procedure worden meegenomen.

Gedeputeerde Pennarts zet uiteen dat de gemeenten een democratisch gelegitimeerd besluit hebben genomen. Nu is de provincie aan zet. De provincie heeft de plicht haar eigen proces te doorlopen. Dat proces biedt de, mede door de inspreekster gevraagde, zorgvuldigheid en stelt mensen in de gelegenheid om hun argumenten voor het voetlicht te brengen. Dat is het proces dat in de komende periode wordt ingegaan, met het streven om de procedure op 1 januari 2018 af te ronden. Dat is met name de wens van de gemeenten. De provincie werkt daar graag aan mee en voert over de vervolgprocedure de komende dagen met de desbetreffende partijen het gesprek.
De uitgangspositie is in principe optimaal, omdat de gemeenten zelf het proces hebben gelopen en het besluit hebben genomen.
De samenwerkingsverbanden zullen uitgebreid aan de orde komen tijdens het provinciaal proces. Uiteraard zal de provincie haar oor goed te luisteren leggen en op basis daarvan de afweging maken. Grensoverschrijdend samenwerken is mogelijk. Er is ook tijd om de grensontkennende samenwerking mogelijk te maken, behalve in het geval van de Veiligheidsregio, waarvoor de provinciegrens bepalend is.
Onderschreven wordt dat de Gebiedsontwikkeling-aanpak prevaleert boven de provinciale grenzen. Op dat punt valt in de samenwerking naar verwachting nog resultaat te behalen.
Voorts wordt onderschreven dat de kwaliteit van de samenleving en de samenwerking leidend moeten zijn. Dat was voor het College de reden om de Staten op de hoogte te houden over de informatie die desgevraagd naar de gemeenten is verstuurd. De gemeenten hebben zelf Visies opgesteld en daaruit een profiel afgeleid; zij wilden weten of de twee provincies zich daarin konden vinden. De provincie heeft getracht hen daarover zo goed mogelijk te informeren, zodat het initiële besluit waarmee alles staat of valt afgewogen kon worden genomen.
De gemeenten raadplegen zelf hun inwoners. De provincie kan het werk van de gemeenten niet overdoen. Op provinciaal niveau kan wellicht een referendum worden overwogen, maar gemeenten hebben de taak gehad om met hun inwoners een procedure te doorlopen en daarop hun besluit te baseren.
Met betrekking tot de brieven die de Staten hebben ontvangen, licht spreekster toe dat de procedure die nu volgt nog ruimschoots de mogelijkheid biedt om o.a. reacties, argumenten, zienswijzen in te dienen; deze zullen ook worden beantwoord.
Met betrekking tot de vraag of alle organisaties zijn gehoord, antwoordt spreekster er vanuit te gaan dat dit proces goed is verlopen. Bekend is dat niet alle organisaties het ermee eens zijn, maar die zullen, zoals gezegd, in de vervolgprocedure nogmaals de gelegenheid krijgen om hun argumenten naar voren te brengen.

De voorzitter rondt de bespreking over dit onderwerp af met de conclusie dat de Staten begin december nader zullen worden geïnformeerd over de uitkomst van het overleg dat de komende dagen plaatsvindt. Ten aanzien van het tegenbezoek aan de gemeenten, kan een voorstel van de griffie tegemoet worden gezien.

De heer IJssennagger neemt de voorzittershamer van mevrouw Keller over.

2.2. Statenbrief Erfpachtovereenkomst Poortwoningen Paushuize
De voorzitter memoreert dat in PS van 2 november jl. is toegezegd om deze kwestie te bespreken. Het gaat hierbij om het aangaan van een erfpachtovereenkomst voor 30 jaar per 1 maart 2016 met de Utrechtse Maatschappij tot Stadsherstel en een eenmalige investering in onderhoud van € 150.000 te dekken uit het balans afwikkelingsverschil bij bedrijfsvoering.

De heer Dercksen memoreert dat Paushuize recent is opgeknapt voor € 7,4 mln. Op grond hiervan verbaast het de PVV nu drie jaar later te lezen dat er sprake is van achterstallig onderhoud bij de Poortwoningen. Geïnformeerd wordt waarom de Poortwoningen niet zijn meegenomen bij de renovatie van Paushuize.
Voorts informeert de PVV hoe de Poortwoningen in de markt worden gezet. De PVV staat in deze op het standpunt dat een ieder de kans moet hebben om deze woningen te huren.

Mevrouw De Haan merkt op dat er ook langere erfpachttermijnen mogelijk zijn. De ChristenUnie informeert waarom is gekozen voor 30 jaar.
Voorts wordt geïnformeerd waarom de € 150.000 vooraf moet worden betaald en niet kan worden meegenomen in de totale kosten voor verbouwing en exploitatie.

De heer Meijer deelt mede dat de SP geen principiële bezwaren heeft tegen erfpacht en derhalve ook niet tegen het feit dat dit wat langer duurt.
De SP heeft de indruk dat beleidsmatig is geprobeerd om een aantal maatschappelijke voordelen te realiseren. Op grond daarvan waardeert de SP het voorliggende voorstel overwegend als positief.

De heer Bekkers informeert waarom de prijs slechts € 1 bedraagt. In de visie van GroenLinks is sprake van een zeer aantrekkelijke locatie, waarvoor een behoorlijke huur kan worden gevraagd.
De risico's van deze constructie komen terecht bij de Stichting Stadsherstel; een Stichting die zich voor een maatschappelijk doel inzet. GroenLinks wil niet op haar geweten hebben dat deze Stichting in de problemen komt door een groot risico. Geïnformeerd hoe de risico's voor die Stichting in deze overeenkomst worden beheerst.

Mevrouw Maasdam deelt mede dat het CDA zich aansluit bij GroenLinks. Geïnformeerd wordt welke partijen in de Stichting Stadsherstel zijn vertegenwoordigd.

De heer Groothuizen merkt op dat D66 zich aansluit bij de vraag van GroenLinks over de € 1. GroenLinks sluit zich voorts aan bij de opmerking van de PVV over het in de markt zetten van de Poortwoningen.

De CvdK licht toe dat in eerste instantie is overwogen het pand zelf in de markt te zetten, waarbij alle kosten en investeringen voor rekening van de provincie zouden komen. Op grond van alle mogelijke berekeningen, moest worden geconcludeerd dat de provincie dit niet rendabel zou krijgen en daarom is besloten het pand in de markt te zetten. De Stichting

Stadsherstel wordt een goede partner geacht voor de provincie, mede omdat eventuele winst uit exploitatie weer wordt geïnvesteerd in het herstel van oude panden in de Stad Utrecht.
Ten aanzien van de € 1 licht spreker toe dat ook de Stichting Stadsherstel het pand niet rendabel kon krijgen als daarin eerst € 7,5 ton zouden moeten worden geïnvesteerd. Op grond hiervan is afgesproken dat de provincie die werkzaamheden verricht die bij de eigenaar van het pand horen, t.w. het onder handen nemen van de gevel, het isoleren van het dak en het aanbrengen van een scheidingswand tussen dit pand en Paushuize. Met die werkzaamheden is € 1,5 ton gemoeid. Dat betekent dat de Stichting Stadsherstel € 6 ton moet investeren en na renovatie moet proberen het pand te verhuren. Het College verwacht dat dit de Stichting Stadsherstel beter af zal gaan dan de provincie. Het is haar vak en zij beschikt over de lijst met belangstellenden, waarmee zij eventueel weer vrijkomende ruimte sneller verhuurd kan krijgen. Het College staat derhalve op het standpunt dat dit verreweg de beste propositie is die kan worden voorgelegd.
Voor de woningen zal een forse huur moeten worden betaald en uiteraard wordt aan een ieder de kans geboden om de woningen te huren.
De duur van de erfpachttermijn is een afweging. Aangenomen mag worden dat een groot deel van de investering, die nu wordt gedaan, na 30 jaar is afgeschreven. Dat wordt een goed moment geacht om af te wegen of deze constructie al dan niet wordt voortgezet.
Het College heeft eveneens verkoop overwogen. Dat werd echter niet verstandig geacht. Enerzijds omdat het pand nu niet veel op zou brengen, gezien de slechte staat, en anderzijds omdat het een integraal deel is van Paushuize, dat het College bij elkaar wil houden.
Tot slot deelt spreker mede dat drie jaar geleden expliciet is afgesproken dit pand niet te betrekken bij de renovatie van Paushuize.

De heer Dercksen handhaaft zijn standpunt het onlogisch te vinden dat dit pand destijds buiten de renovatie van Paushuize is gehouden.
Voorts memoreert spreker zijn vraag hoe de Poortwoningen in de markt worden gezet. Indien dit aan de Stichting Stadsherstel wordt overgelaten, sluit de PVV zich aan bij de vraag welke partijen in deze Stichting zijn vertegenwoordigd en hoe, voor wat betreft de huur, de lijnen straks lopen.

De CvdK licht toe dat de beslissing over de renovatie van Paushuize dateert van voor zijn komst. Wellicht heeft in de overwegingen een rol gespeeld dat het pand op dat moment nog bewoond was.
In de Stichting Stadsherstel zit een aantal Utrechte commerciële partijen en de Stad Utrecht. Het doel van de Stichting is oude panden in het centrum van de Stad te renoveren en in exploitatie te brengen; eventuele winst uit exploitatie wordt weer geïnvesteerd in het herstel van oude panden in de Stad. De Stichting bepaalt zelf de huurprijzen. Voor de Poortwoningen zullen deze, zoals gezegd, naar verwachting aanzienlijk zijn, omdat anders dergelijke investeringsbedragen niet kunnen worden terugverdiend.
Desgevraagd door mevrouw Maasdam, verwijst spreker voor het inzicht in welke commerciële partijen in de Stichting zitten naar de website van de Stichting Stadsherstel.

De voorzitter rondt de bespreking over dit onderwerp af.

2.3 Discussienotitie BOB Kleine Kernen
De voorzitter memoreert dat het voorleggen van deze notitie het gevolg is van het besluit om het BOB-traject Kleine Kernen aan de commissie BEM toe te bedelen. Aan het eind van de notitie wordt een voorstel voor het vervolg gedaan. Naar aanleiding van de meningsvorming daarover zullen verdere stappen worden gezet. Voor de bespreking van dit punt zijn ook de

voorzitters van de twee gebiedscommissies uitgenodigd, t.w. de heer Van de Groep (Gebiedscommissie Utrecht-Oost) en de heer Boogaard (Gebiedscommissie Utrecht-West).

Mevrouw Dekker memoreert dat in de commissie RGW enigszins een voorschot is genomen op deze discussie, vanwege het feit dat de AVP ter bespreking was geagendeerd. Daardoor is haar aanvankelijke beeld, dat dit een eenvoudig onderwerp zou zijn, enigszins gewijzigd. Thans ligt de aanpak voor. Van belang is te weten wat het doel is van de BOB-procedure van de Staten versus de activiteiten van de Gebiedscommissies op het terrein van het ontwikkelen van voorstellen. Het doel van de BOB ontleent spreekster aan hetgeen in het plan van aanpak staat. D66 kan zich voorstellen dat in een onderzoeksfase wordt geïnventariseerd hoe groot de problemen in de Kleine Kernen zijn. Op grond van dat onderzoek kunnen eventueel oplossingen worden voorgesteld en kan worden bekeken wat de rol van de Gebiedscommissies in deze kan zijn.
D66 is van mening dat deze activiteiten in het kader van BOB gescheiden dienen te worden van de activiteiten die gekoppeld zijn aan het Uitvoeringsprogramma AVP.
Geïnformeerd wordt of onderschreven wordt dat de BOB zich vooral richt op de analyse van het probleem en het taxeren van de omvang daarvan. Indien dat het geval is, stelt D66 voor deze BOB met spoed op te pakken en vooraf te laten gaan aan het initiatief die de Gebiedscommissies straks oppakken om samen met de mensen in het gebied met voorstellen rond leefbaarheid te komen. D66 pleit er overigens voor hieraan een planning te koppelen. Het vorenstaande staat niet als zodanig in het plan van aanpak.
Zowel in de AVP als in de voorliggende discussienotitie wordt verwezen naar de mogelijkheid van financiering van de verschillende voorstellen uit de LEADER-middelen. Op grond van de recente behandeling van de Algemene Subsidieverordening, heeft D66 de indruk dat een groot deel van de eventuele Kleine Kernen-problematiek niet of nauwelijks uit die middelen kan worden gefinancierd. Geïnformeerd wordt derhalve of voor problemen die meer op het terrein van voorzieningen liggen een beroep kan worden gedaan op de LEADER-middelen.
Samenvattend wordt verzocht om een planning, onderscheid van de problemen die in het kader van het BOB-model worden onderzocht versus de werkzaamheden van de Gebiedscommissies en antwoord op de vraag of een beroep kan worden gedaan op de LEADER middelen.

Het verheugt mevrouw Maasdam dat het voorstel voor BOB thans in alle drie de commissies voorligt, nadat de Staten in juni hadden bepaald dat zij daarmee aan de gang willen. Het issue rond de leefbaarheid in de Kleine Kernen wordt behandeld in BEM; volgens het CDA een specifiek issue, dat de Staten voor een speciale uitdaging stelt.
Het CDA staat op het standpunt dat ten aanzien van dit onderwerp vooral moet worden gedacht vanuit de problemen die echt in de Kernen zelf liggen en die ook als zodanig door de Kernen worden aangemerkt. Het CDA acht van belang dat de oplossingen ook vanuit de Kernen zelf worden aangedragen en daarbij wordt gewerkt vanuit de kracht van de daar aanwezige gemeenschap. In de beleving van het CDA is het vervolgens aan de Staten om daarvoor randvoorwaarden en condities te scheppen. Daarbij kan bv. worden gedacht aan cofinanciering of inzet van menskracht. Het CDA denkt hierbij niet aan het bepalen van beleid. Aan de hand van een voorbeeld licht zij toe dat de provincie net het kleine zetje kan geven om de oplossing te realiseren. In dit kader beveelt spreekster eveneens het Mienskipfonds in Leeuwarden onder de aandacht aan, waar vanuit de kracht van de wijken wordt gehandeld.
Volgens het CDA is de grote uitdaging waarvoor de Staten staan om dit los te durven laten en zich met name te richten op het scheppen van randvoorwaarden en condities om oplossingen

tot stand te brengen. Het CDA ziet overigens in deze een nadrukkelijke rol voor de Gebiedscommissies.
Mevrouw Dekker onderschrijft dat bij het bedenken van oplossingen vooral moet worden aangesloten bij de bewoners van de Kleine Kernen. Dat zit echter ook in het AVP. Op grond hiervan informeert zij waar deze BOB zich in de visie van het CDA precies op richt.
Mevrouw Maasdam antwoordt deze BOB spannend te vinden, omdat ervoor moet worden gewaakt dat de Staten voor de Kleine Kernen gaan verzinnen wat goed beleid is. Voor het CDA zit de meerwaarde van deze BOB niet in het maken van beleid, maar in het scheppen van randvoorwaarden en condities voor de oplossing van een probleem dat vanuit de Kleine Kernen wordt gesignaleerd.
Mevrouw Dekker is van mening dat de BOB zich zou moeten richten op de vraag of het beleid hier en daar moet worden geïntensiveerd. Wellicht kunnen daarbij ook randvoorwaarden aan de orde zijn. Als het proces zich echter al gaat voltrekken met de Gebiedscommissies, dan vraagt D66 zich af wat de toegevoegde waarde van de BOB is. Omdat D66 die wel duidelijk wil hebben, kan zij zich voorstellen dat een helder onderscheid wordt gemaakt tussen datgene dat de Staten met de BOB beogen en datgene dat daarna aan de Gebiedscommissies is.
Desgevraagd door mevrouw Maasdam, antwoordt spreekster dit zeker een geschikt BOB onderwerp te vinden. Zij denkt echter wel dat die twee processen goed moeten worden onderscheiden. Volgens haar is dat ook mogelijk door daar rekening mee te houden in een heldere planning, zodat niet in elkaars vaarwater terecht wordt gekomen. Daarnaast dient in haar visie duidelijk te worden gemaakt wat de toegevoegde waarde van deze vanuit de Staten geëntameerde BOB-procedure is versus datgene dat de provincie toch al van plan was om te doen.

De heer Van Muilekom zet uiteen zich te hebben afgevraagd hoeveel Kleine Kernen er zijn in de provincie Utrecht en hoe de Staten, gezien dit aantal, invulling zouden kunnen geven aan de BOB-procedure. In de discussienotitie wordt daarover al iets gezegd. Als het over de Kleine Kernen gaat, gaat het o.a. over het OV, de voorzieningen, snelle internetverbindingen. Wat de PvdA betreft mag het in de beeldvormingfase wat breder zijn, bv. of er in algemene zin voldoende woningen zijn en voldoende woningen voor bepaalde doelgroepen, bv. ouderen, die in die Kernen moeten blijven wonen; er kan naar scholen worden gekeken of hoe de zorg wordt geregeld.
In RGW is de AVP voor de komende vier jaar besproken. Er is duidelijk aangegeven dat dit een Investeringsprogramma is, dat eenmalige dingen doet. In de visie van de PvdA spelen in de Kernen echter veel meer vraagstukken dan het type dat in het kader van de AVP speelt. Een belangrijk punt in de aanpak van de BOB is om bestuurders, bewoners, maatschappelijke organisaties, bedrijfsleven aangehaakt te krijgen. Daarbij is de vraag namens wie de Gebiedscommissies uitspraken kunnen doen. In Nederland wordt altijd gesproken over de zwijgende meerderheid. De vraag is hoe bij de bewoners terecht kan worden gekomen. In de beeldvormingfase zou wellicht een hele laagdrempelige enquête kunnen worden uitgezet, waarin bewoners kunnen aangeven waarover zij tevreden zijn en waar zij meer aandacht voor willen hebben. Als de problemen in beeld zijn gebracht, zou de PvdA een stapje verder willen gaan door na te gaan wie dan de partijen zijn die wat zouden moeten doen, om op basis daarvan te bepalen wat de provincie vervolgens nog zou moeten doen. De PvdA is benieuwd welke vraagstukken in de Kleine Kernen overblijven waar de provincie een toegevoegde waarde kan hebben in het kader van oplossingen.
Samenvattend staat de PvdA op het standpunt dat de problematiek goed te pakken moet worden gekregen en vervolgens wie voor welke vraagstukken moeten worden bevraagd en welke methodiek daarvoor het meest geschikt zou kunnen zijn.

Mevrouw Boelhouwer zet uiteen dat GroenLinks zich heeft afgevraagd of dit nu wel een geschikt BOB-onderwerp is, zeker gezien de wijze waarop het zit ingebed in het AVP. Desalniettemin is dit afgesproken en vindt GroenLinks dat moet worden bekeken hoe de Staten daarbij complementair kunnen zijn.
Het is verleidelijk om nu allerlei suggesties te noemen die aan bod zouden kunnen komen, maar in dat kader sluit GroenLinks zich aan bij de PvdA eerst te kijken naar wat er in de gebieden zelf leeft. De vraag is hoe die mensen kunnen worden bereikt. GroenLinks vindt dat ingewikkeld; een enquête is een goed idee, maar de vraag is wie dat invult. Op grond hiervan informeert GroenLinks naar de relatie en de representativiteit van de Gebiedscommissies in deze.

De heer Meijer memoreert dat de SP het BOB-concept welwillend heeft omarmd. De SP hoopt en verwacht dat bij BOB-onderwerpen met name de 'gewone' mensen aan het woord komen en zo representatief mogelijk duidelijk kunnen maken wat zij vinden, denken en nodig hebben. Op het moment dat een al te bestuurlijke lijn wordt gekozen, dan ontaarden memo's en voorstellen al snel in 'gebazel'; dat moet in de visie van de SP ten alle tijden worden voorkomen. Het gaat de SP derhalve zuiver om die representativiteit.
Met betrekking tot de vervolgpunten is de SP in principe geen voorstander van een verschuiving van voorzieningen (winkelaanbod, leegstand, mobiliteit/OV) naar bv. IT-verbindingen.
Indien wordt voorgestaan in gesprek te komen met 'gewone' mensen, dan is de SP nog niet toe aan de conclusie of dit via de Gebiedscommissies zou moeten gebeuren. De SP kan zich voorstellen dat in deze ook andere vormen denkbaar zijn.

De heer Van Ojen geeft aan dat de SGP een wat dubbel gevoel heeft bij deze discussienotitie. De SGP heeft het BOB-model eveneens omarmd en op zich verheugt het spreker dat nu de eerste concrete voorstellen voorliggen. Via Google kwam spreker op de website van de provinciale fractie van D66 waarop een theoretisch BOB-model kader staat. Bij de eerste B (beeldvorming) staat een aantal vragen: wat weten we, wat weten we niet, klopt alles dat we denken te weten en hoe gaan we al deze informatie verzamelen? De SGP heeft twijfels of langs die weg zal worden gewerkt, omdat in de voorliggende notitie al een bepaalde inkadering qua onderwerpen wordt gelezen.
De SGP heeft vertrouwen in de Gebiedscommissies en staat op het standpunt dat naar een bepaalde vertegenwoordiging moet worden gegaan. De SGP is er echter voorstander van eerst bij de burgers via bv. bewonersavonden en enquêtes onderwerpen en probleemstellingen te inventariseren, alvorens tot bepaalde inkadering te komen en zelfs vrij stellige conclusies te trekken, zoals bv. over de internetverbindingen.
Aan de Gebiedscommissies wordt gevraagd hoe zij de bewoners het 'zetje' gaan geven om betrokken te raken bij deze procedure.
De SGP is er voorstander van de procedure breed van onderop in te steken. De vraag is hoe wordt voorgestaan de bewoners daarop te laten aanhaken.

Mevrouw De Haan acht de BOB over Kleine Kernen een goed onderwerp. Volgens het web heeft de provincie Utrecht 40 Kleine Kernen met maximaal 4000 inwoners. Het gaat derhalve om veel Kleine Kernen.
In samenhang met de AVP zou de BOB in de visie van de ChristenUnie moeten gaan om voorzieningen in overeenstemming met de behoefte van bewoners en gebruikers en ruimte voor initiatieven. De ChristenUnie is het met de SP en SGP eens dat een brede insteek aan de voorkant van belang is; dus niet alleen het snelle internet, maar ook voorzieningen, ontsluiting

van het gebied, OV mogelijkheden, mogelijkheden op het gebied van wonen voor de verschillende leeftijden. Er dient geen schifting vooraf plaats te vinden.
Overigens valt het de ChristenUnie op dat in de beeldvormingfase bij punt 2 sterk wordt gefocust op problematiek. Die is er, maar daarin zal vooral moeten worden gekeken naar welke problematiek de bewoners ervaren. Op dat punt zal een goede analyse van het probleem moeten worden gemaakt.
Naast problematiek vraagt de ChristenUnie aandacht voor wat er nu al lokaal gebeurt en in deze juist te focussen op de kansen. Van belang is burgers, bv. via bewonersavonden, aan het woord te laten om iets over die kansen en veelheid aan initiatieven te vertellen.
Veel gemeenten hebben een Dorpsplatform. De ChristenUnie is benieuwd of burgers zich daarin vertegenwoordigd voelen en wat gemeenten van zo'n Dorpsplatform, waarin zij investeren, vinden. De vraag is wat deze vorm kost en wat het oplevert.
Jaren geleden was sprake van een platvorm met Kleine Kernen en in Utrecht is eveneens een Vereniging van Kleine Kernen. Er is derhalve al veel materiaal. De ChristenUnie pleit ervoor vooral ook te kijken naar wat er al is en vervolgens in de beeldvormende fase na te denken over hoe met die informatie kan worden verdergegaan.
De ChristenUnie sluit zich aan bij de vraag hoe bewoners zich vertegenwoordigd zien in de Gebiedscommissies. Voorts wordt geïnformeerd of de Gebiedscommissies hun top 3 kunnen noemen van succesvolle projecten op het gebied van leefbaarheid Kleine Kernen.
Met betrekking tot de bijeenkomst met stakeholders, wordt geïnformeerd of er al een beeld is wie de stakeholders zijn. Daarbij is de vraag welke groepen bewoners extra moeten worden bewerkt. De ChristenUnie denkt hierbij o.a. aan jongeren en ouderen.

Mevrouw Vlam merkt op dat de VVD bij leefbaarheid Kleine Kernen op twee gedachten hinkt. Enerzijds het Programma AVP, dat goed loopt, eerder is besproken,waarin al stappen zijn gezet en dat ook gewoon doorgaat, ongeacht een BOB-procedure. Anderzijds de BOB. De BOB is bedoeld voor onderwerpen waarover de Staten een beeldvorming willen krijgen; dat gaat over een onderwerp of problematiek dat nog niet is geagendeerd of opgelost, waarover de Staten een uitspraak willen doen.
Vanuit voornoemde context knelt de voorliggende discussienotitie in de visie van de VVD. De discussienotitie geeft de VVD het gevoel dat er een hele structuur wordt opgetuigd, waarbij het niet duidelijk is wat er vervolgens wordt opgeleverd.
De vraag is wat het doel is en of het oorspronkelijk niet veel meer bedoeld is als beeldvormend. Er is wellicht een probleem, maar misschien ook niet. De Staten willen daarvoor alvast wat gaan oplossen, maar de vraag is wat zij dan willen oplossen.
Met betrekking tot de stakeholders, vraagt de VVD zich af of dit lijstje limitatief is. In de inventarisatie mist de VVD bv. de kleine zelfstandigen.
Voor een Subsidieregeling moet een duidelijke doelstelling worden aangegeven . Het doel moet zijn om iets te bereiken of in gang te zetten. Als er echter iets in beweging wordt gezet, en wellicht verwachtingen worden gewekt, is de vraag hoe het met de borging op de lange termijn zit.
Bovenstaand betoog maakt duidelijk dat de VVD op twee gedachten blijft hinken. Enerzijds het gevoel de Kleine Kernen ingetrokken te worden en anderzijds de vraag of dit wel een onderwerp voor het BOB-model is en dit de manier waarop de Staten dit met elkaar willen bespreken. De VVD plaatst daarbij vooralsnog kanttekeningen.
De VVD heeft behoefte aan meer gevoel bij de wijze waarop dit onderwerp wordt besproken, of alle stakeholders daarbij aan tafel zitten en of er suggesties zijn hoe dat kan worden gedaan, zonder in nieuw beleid terecht te komen; een papieren tijger, wellicht zonder continuïteit.

Mevrouw Arissen merkt op dat de discussie, die thans wordt gevoerd, haar verbaast. Zij memoreert dat het BOB-model oorspronkelijk was bedoeld om een ambtelijke stand van zaken helder te krijgen; naar aanleiding daarvan inwoners, organisaties en ondernemers uit te nodigen om hun visie te geven en daar als PS vragen over te stellen; daaruit het probleem te destilleren en vervolgens te kijken of zij een van die problemen kan oplossen. In haar visie wordt een en ander thans omgekeerd.

De voorzitter geeft aan dat de PvdD een punt heeft. Dit is in zijn visie het gevolg van het feit dat de Staten voor het BOB-procedure onderwerpen hebben gekozen die procesmatig al een tijdje lopen. Nu wordt dat BOB-model erin gebreid, waardoor het op sommige punten wat knelt.

Mevrouw Hoek zet uiteen dat de B feitelijk het beeld is, zoals het was, i.c. behouden wat er was (w.o. kinderopvang, lagere school, OV, winkels, bibliotheek, zuigelingenzorg, tandarts, werk).
Iemand die zich om welke reden dan ook niet meer kan verplaatsen met een auto, komt de Kleine Kern niet uit, omdat het OV verdwijnt of al is verdwenen. 50PLUS vindt een snelle internetverbinding niet dé oplossing. Het moet en-en zijn en niet of-of.
Mensen gaan in Kleine Kernen wonen, omdat die voorzieningen er nog zijn; als die voorzieningen verdwijnen, gaan de mensen weg. Het is niet alleen voor ouderen een probleem als het OV niet meer aansluit of er niet meer is, maar ook voor schoolgaande kinderen.
De vraag is wat daaraan wordt gedaan, i.c. daarover wordt besloten.

De voorzitter wijst erop dat het niet de bedoeling is om het BOB-model thans in te vullen. Het gaat over de procedure.

De heer Dercksen deelt mede dat de PVV zich aansluit bij het betoog van de PvdD.
De PVV stond sceptisch tegenover het BOB-model, temeer omdat dit in allerlei gremia niet erg succesvol is geweest.
De twee B's in BOB staan voor de PVV vooral voor burgers en bewoners. De PVV pleit ervoor de discussie te voeren op basis van de regels die zijn afgesproken. Wat de PVV betreft is dat het oor te luisteren leggen bij de burgers van de Kleine Kernen.

De heer Graafhuis heeft de indruk dat er misverstanden bestaan over de voorliggende notitie. In de eerste plaats wijst spreker erop dat het een project van de Staten is. De Staten hebben in Noordwijkerhout aangegeven meer contact met de burgers te willen, daarvoor een instrumentarium te willen ontwikkelen, waarbij het BOB-model is genoemd als een mogelijk instrumentarium. Op basis van de input is er een groslijst opgesteld, naar aanleiding waarvan een keuze is gemaakt voor drie onderwerpen. Achteraf gezien is wellicht de vraag of de keuzes handig zijn geweest. Hetzelfde geldt voor de toedeling aan de commissies (leefbaarheid Kleine Kernen in BEM gezien de relatie met AVP = RGW).
Afgesproken is echter om het proces te doorlopen om te ervaren hoe een dergelijk project in elkaar zit, waarop moet worden gelet, wat de valkuilen zijn.
De voorliggende notitie is tot stand gekomen in overleg met het Presidium. In een bijeenkomst met alle voorzitters is besproken hoe hieraan handen en voeten zou kunnen worden gegeven. Thans wordt al over de invulling gesproken. Het betreft echter een eerste verkenning hoe het proces zal worden doorlopen. Maatgevend is dat dit wordt gedaan voor de burger. Daar willen de Staten contact mee hebben.
Afgesproken is de AVP niet in de weg te lopen; de AVP doorloopt zijn proces zoals gepland, hetgeen duidelijk is verwoord onder 1. Bij de voorbereiding resteerde vervolgens de vraag

hoe de burger wordt bereikt. De Gebiedscommissies zijn uitgenodigd om aan te geven wat hun representativiteit is, in relatie tot het bereiken van de burger, en de vraag te beantwoorden of er wel een probleem is. De Staten moeten geen probleem creëren als dat er niet is. Het doel is in beeld te brengen of er een probleem is en, zo ja, wat het probleem is. De eerste vraag daarbij is welk middel de Staten daarvoor gaan inzetten. Hetzelfde geldt voor de stakeholders. Er is niemand vergeten, omdat er nog niemand is benaderd. Beken zal worden wie de Staten moeten gaan benaderen.
De voorliggende notitie is een eerste aanzet om te komen tot, zonder de AVP in de wielen te rijden.
Aan de Gebiedscommissies ligt met name de vraag voor of zij de bewoner kunnen vertegenwoordigen.
Desgevraagd door de heer Meijer, antwoordt spreker dat de voorbeelden niet zijn genoemd om het in te kaderen, maar om aan te geven dat er wel sprake is van een verschuiving in de tijd. Ter illustratie wijst hij bv. op de landbouw/veeteeltbedrijven in relatie tot internet. Spreker heeft dit alleen als voorbeelden genoemd. Een en ander staat nog geheel open voor andere invulling en kan ook per Kern variëren.
De heer Meijer merkt op dat het wellicht verstandig ware geweest om die opmerkingen dan niet te maken.

De heer Boogaard licht toe dat de Gebiedscommissies al vele jaren bestaan. Zij hadden met name de opdracht om de doelen die door de Staten werden geformuleerd op het gebied van Natuur te vertalen in richting van de burgers, zodat zij daarover zelf konden oordelen en daarmee draagvlak werd georganiseerd. De Gebiedscommissies beschikken over veel kennis van het gebied en de mensen en hebben veel contact met de burgers. Aan de hand van het voorbeeld van het project Groot Wilnis – Vinkeveen licht spreker toe hoe de Gebiedscommissie Utrecht-West zich heeft georganiseerd. Alle burgers die daar wonen werken mee aan het project en bekijken hoe aan de opgave handen en voeten kan worden gegeven. Daarbij wordt eveneens gekeken naar de duurzame landbouw, recreatie, wateropgaven. Zo komt de Gebiedscommissie ook in contact met de Kleine Kernen.
Overigens hecht spreker eraan op te merken dat De Kleine Kern niet bestaat. Er zal per groepje mensen moeten worden bekeken of er een probleem is, zo ja waar dat probleem zit, of het oplosbaar is en hoe dat aan de orde wordt gesteld. Aan de hand van enkele voorbeelden (De Hoef en Everdingen) licht spreker toe hoe problemen zijn opgelost en tot welke positieve neveneffecten dat heeft geleid in m.n. Everdingen.
De Gebiedscommissie Utrecht-West heeft contacten met alle kernen en tracht daar stimulansen te geven. De Gebiedscommissie is van mening dat het daarbij niet gaat om grote subsidieverordeningen, maar om zo af en toe een zetje, een steuntje, een compliment, een advies. Van belang is dat het probleem bij de mensen zelf wordt gelaten. De meeste mensen zijn goed in staat om de eigen problemen op te lossen. Ook OV is door mensen zelf op te lossen. Er zijn bv. Kernen die een eigen buurtbus hebben georganiseerd.
Overigens hecht spreker eraan op te merken dat de Gebiedscommissie merkt dat de vraag naar een snelle internetverbinding in het buitengebied en de Kleine Kernen groot is, omdat dit voor hen toch een verbinding met de buitenwereld is geworden.
De vraag of de Gebiedscommissie wat kan betekenen om in contact te komen met bewoners wordt vanuit de Gebiedscommissie Utrecht-West bevestigend beantwoord; de Gebiedscommissie is daarvoor. Op grond daarvan pleit spreker ervoor de Gebiedscommissie ook als zodanig te gebruiken.

De heer Meijer hecht eraan erop te wijzen dat de opmerking met betrekking tot de buurtbus een politieke lading heeft.

Met betrekking tot de vraag of de Gebiedscommissie wat kan betekenen om in contact te komen met bewoners, sluit de heer Van de Groep zich, namens de Gebiedscommissie Utrecht-Oost, aan bij het antwoord van de heer Boogaard.
Feit is dat de 'gewone' burger wat meer op afstand van de Staten staat.
De Gebiedscommissie Utrecht-Oost huldigt het principe dat zij de handen samen met het gebied in elkaar wil slaan. De Gebiedscommissie adviseert, brengt partijen bij elkaar maar is eveneens een Gebiedscoöperatie (O-gen) geworden. Dat is een coöperatieve vereniging van burgers, boeren, buitenlui, bedrijven, organisaties, gemeenten die zich samen over een probleem buigen op het moment dat iets als een probleem wordt gepresenteerd; vervolgens wordt nagedacht over oplossingen, waarbij de kracht vanuit het gebied wordt gebruikt.
Spreker licht dit aan de hand van enkele voorbeelden toe, w.o. de Grebbelinie.
Gebiedscommissie Utrecht-Oost en Gebiedscoöperatie O-gen sluiten sterk aan op initiatieven die vanuit de burgers zelf komen om een gesignaleerd probleem op te lossen.
De Gebiedscommissie is bereid de stem van de Staten te zijn; zij is eveneens bereid bijeenkomsten met burgers te organiseren in de Kleine Kernen, waarin burgers kunnen aangeven waar het hen om gaat; de Staten zijn daarbij van harte welkom.
Tot slot geeft spreker de volgende suggesties aan de Staten mee:

1. het door de Gebiedscommissies Utrecht-Oost en Utrecht-West organiseren van een verkiezing 'topdorp', waarbij Kleine Kernen hun trots en verbeteringen naar voren kunnen brengen die kunnen worden beloond;
2. een fonds voor lokale initiatieven. Dat fonds zou moeten worden gevuld met middelen vanuit de overheid maar vooral ook vanuit lokale partijen (banken, private financiers, ondernemers);
3. LEADER Utrecht-Oost samen uitvoeren ter versterking van de leefbaarheid;
4. een coöperatie breedband, waarin gebiedspartijen de breedbandproblematiek oppakken.

De Gebiedscommissie Utrecht-West is er klaar voor.

Gedeputeerde Krol is van mening dat het BOB-model over dit onderwerp in deze commissie een uitdaging is. Het is goed dat de Staten zich oriënteren, informeren en met elkaar de discussie voeren over wat er nu precies aan de hand is in de Kleine Kernen. Dat is zeker in deze commissie belangrijk, omdat dit niet de commissie is die zich met deze Gebiedscommissies bezighouden, hetgeen ook blijkt uit de vragen die worden gesteld.
Zichtbaar is dat door de Gebiedscommissies met enthousiasme veel energie wordt gestoken in de gebieden om dit soort processen samen met de bewoners op te pakken. In de visie van spreker is de uitdaging voor de Staten om te bekijken hoe zij daaraan mee kunnen doen, in de zin hoe zij de kennis en kunde die in de samenleving zit kunnen benutten alvorens in het provinciehuis te bediscussiëren wat het vraagstuk is. Het is namelijk een vraagstuk dat op allerlei plekken anders wordt beleefd. Voor de ene Kleine Kern is bv. glasvezel het vraagstuk, voor de ander bv. de bus, de woningvoorraad of het winkelbestand. De Staten kunnen daarvoor binnen het provinciehuis nooit de uniforme oplossingen bedenken.
De provincie heeft er middelen voor en heeft een Uitvoeringssysteem dat goed is ingespeeld op de wensen van de inwoners van de provincie Utrecht. De uitdaging voor BOB wordt om dat goed ingespeelde systeem, waarvoor draagvlak is en waarin energie en kunde zit, te laten communiceren met de Staten; de BOB samen te knopen met een aantal goed lopende processen, die al dichtbij de samenleving zitten.

Mevrouw Maasdam pleit er, op grond van hetgeen in deze discussie naar voren is gebracht, voor dat de Staten nogmaals goed bekijken hoe zij dit BOB-traject voor deze commissie

afzetten tegen het AVP-traject, zodat wel de lessen worden getrokken die de Staten willen trekken.

De voorzitter zegt toe dat dit zal worden meegenomen.

Mevrouw Dekker deelt mede dat zij zich aansluit bij het voorstel van het CDA. Spreekster is ervan overtuigd dat er bij bv. Gebiedscommissies, Dorpsraden veel vitaliteit zit. Er ontstaat van alles. Daarop hoeven de Staten zich niet zozeer te richten. De BOB moet er in de visie van D66 vooral aan bijdragen dat inzicht wordt verkregen in de vraag waar de Staten het onderscheid kunnen maken; waar het gaat om problematiek dat de spankracht van de Gebiedscommissies te boven gaat en wat de Staten uiteindelijk in aanvullend beleid zullen moeten omzetten. Daar moet de toegevoegde waarde van de Staten in zitten. Daarmee worden de twee processen ook onderscheiden; het proces dat in ieder geval plaatsvindt op basis van de AVP en daarnaast de vraag hoe groot de problematiek is en waar de Staten het verschil kunnen maken. Van belang is dat de Staten het hun eigen proces laten zijn, met behulp van de Gebiedscommissie, maar niet door hen getrokken.

De heer Van Muilekom is van mening dat de Staten in ieder geval gebruik moeten maken van de kennis die de Gebiedscommissie hebben van het gebied en de partijen in het gebied. De Staten dienen daar in hun eigen proces rekening mee te houden.

De voorzitter zegt toe dit te zullen meenemen.

De heer Meijer memoreert de discussie die in Noordwijkerhout is gevoerd over dit fenomeen. Gedeputeerde Krol stelt thans feitelijk voor om een bestaande structuur te gebruiken, daarin een klein accent aan te brengen en te bekijken of een en ander op die manier in elkaar kan worden geschoven. In de visie van de SP wijkt dat af van de in Noordwijkerhout afgesproken uitgangspunten.
Spreker is van mening dat de Staten nog eens goed van gedachten moeten wisselen over wat zij met dit proces willen. Indien wordt voorgestaan dit proces serieus te doen, dan moet er in de visie van de SP geen gebruik worden gemaakt van de bestaande structuren. Die hebben zeker een nut, maar in dit kader denkt de SP dat er iets anders nodig is.

De heer Dercksen spreekt in de eerste plaats zijn waardering uit voor de Gebiedscommissies. Hij onderschrijft dat niet alles dubbel moet worden gedaan. In AVP wordt veel gedaan. Met de BOB wilden de Staten juist met name de burgers bevragen en op basis daarvan bekijken wat zij voor hen zouden kunnen doen.
De PVV heeft er behoefte aan vast te houden aan het BOB-model, waarbij eerst wordt geformuleerd wat de stand van zaken is en op basis daarvan met hulp van de Gebiedscommissies te bekijken wat er overblijft voor de Staten.
Op grond van hetgeen in deze vergadering naar voren is gebracht, heeft de PVV er weinig vertrouwen in dat de Staten op de goede weg is.

Mevrouw Maasdam stelt voor in een klein comité nader te bekijken wat de inbreng in deze vergadering voor het voorstel betekent. Spreekster is bereid daarin mee te denken.

Mevrouw Arissen wijst, er in reactie op het voorstel van het CDA, op dat dit kleine comité al bestaat in de vorm van de Klankbordgroep die de strandsessie heeft voorbereid.
Voor het overige sluit de PvdD zich aan bij de PVV.

De heer Meijer is geen voorstander van een klein comité, omdat dit niet representatief is. Hij kan zich voorstellen dat dit in een fractievoorzitteroverleg wordt besproken dan wel in breder verband.

De voorzitter licht toe dat het Presidium, i.c. de beide voorzitters van BEM en de heer Graafhuis, met een vervolgvoorstel zal komen. Het is wellicht wenselijk om dit, conform het voorstel van het CDA, in een iets bredere setting voor te bereiden. Geïnformeerd wordt wie hieraan, naast mevrouw Maasdam, willen deelnemen.
Naar aanleiding van een desbetreffende opmerking van de heer Meijer, licht spreker toe dat er een volgende stap moet worden voorbereid. Dat kan in het Presidium of met een inbreng van iets meer partijen, waarna dit voorstel wordt voorgelegd in de commissie.

De heer Meijer handhaaft zijn voorstel dit in het fractievoorzitteroverleg te bespreken.

Mevrouw Vlam memoreert de werkgroep die een en ander rondom Noordwijkerhout heeft uitgewerkt en een notitie over de procedure heeft voorbereid. Het BOB-onderwerp is nu in alle drie commissies besproken. Spreekster informeert of het niet handiger is om dat te bundelen en daarmee verder te gaan, i.c. terug naar de 'Noordwijkerhout' werkgroep.

De voorzitter licht toe dat het nu om drie aparte BOB onderwerpen gaat en het thans de vraag is hoe dit specifieke project voor BEM verder wordt uitgewerkt.

De heer Graafhuis merkt op dat er een aantal zaken door elkaar heen loopt. De strandsessie Klankbordgroep is voor het geheel van het vergader- en besluitvormingsproces. Die is niet geëquipeerd voor BOB onderwerpen.
De drie discussienotities zijn tot stand gekomen vanuit het Presidium. Nu kan het in drie delen worden geknipt. Voor wat betreft de BOB Kleine Kernen lijkt spreker het meest logisch om naast beide voorzitters en de griffie bv. nog twee mensen toe te voegen. Spreker is er geen voorstander van dit in een fractievoorzitterconvent aan de orde te stellen. In alle openheid zal dit groepje, met in achtneming van hetgeen in deze vergadering naar voren is gebracht, terugkomen met een gericht voorstel.

De voorzitter stelt vast dat dit overeenkomt met zijn suggestie. De dames Maasdam, Arissen en Dekker worden bereid gevonden het vervolgvoorstel met beide voorzitters en de griffie nader uit te werken.
Spreker sluit de bespreking over dit onderwerp af.

3. Sluiting
De voorzitter sluit de vergadering, onder dankzegging voor ieders komst en inbreng.